

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

UDHËZUES

“Për fuqizimin e Autoritetit të Konkurrencës për të qenë sa më i efektshëm në zbatueshmërinë e Ligjit 9121/2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar dhe për të siguruar funksionimin e duhur të tregut”¹

1. Nenet 4 dhe 9 të Ligjit nr.9121/2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar (këtu e më poshtë ligji nr.9121/2003) duhet të zbatohen në mënyrë efektive për të siguruar që konkurrenca në treg të mos kufizohet, shtrembërohet apo deformohet. Zbatimi efektiv i neneve 4 dhe 9 është i domosdoshëm për të siguruar tregje konkurruese dhe të hapura, në të cilat ndërmarrjet konkurrojnë më shumë bazuar në meritat e tyre dhe pa pengesa hyrjeje në treg, duke i mundësuar atyre të gjenerojnë të ardhura dhe të krijojnë vende pune. Konkurrenca mbron konsumatorët dhe ndërmarrjet aktive në treg, nga praktikat që synojnë drejt çmimeve të produkteve artificialisht të larta.
2. Nenet 4 dhe 9 të ligjit janë në përputhje me nenet 101 dhe 102 të Traktatit të Funksionimit të Bashkimit Evropian (TFBU). Udhëzuesi bazohet në parimet mbi të cilat mbështetet edhe praktika e BE-së, qëllimi i së cilës është të sigurojë që Autoriteti i Konkurrencës (këtu e më poshtë AK) të ketë burime të përshtatshme financiare, njerëzore, teknike dhe burime teknologjike dhe kompetenca të zbatimit të ligjit dhe politikës së vendosjes së sanksioneve ku legjislacioni kombëtar, dispozitat e ligjit nr.9121/2003 të zbatohen paralelisht me nenet e TFEU.
3. AK ka të gjitha kompetencat për të kërkuar informacion në lidhje me ndërmarrjen që i nënshtrohet procedurave hetimore, përfshirë informacioni në formë dixhitale, pavarësisht nga forma në të cilin është ruajtur. AK ka të gjitha kompetencat për të kryer inspektime, të sigurojë mbrojtjen e deklaratave të dhëna në kudër të Programit të Lehtësimit nga Gjobat bazuar në legjislacionin në fuqi.

¹32019L0001, DIRECTIVE (EU) 2019/1 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 11 December 2018 to empower the competition authorities of the Member States to be more effective enforcers and to ensure the proper functioning of the internal market, PE/42/2018/REV/1, OJ L 11, 14.1.2019,

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS

4. Ligji nr.9121/2003 parashikon dispozita konkrete lidhur me pavarësinë institucionale të burimeve njerëzore, kompetenca lidhur me zbatimin e ligjit dhe sanksionimit të shkeljeve administrative, duke qenë konform edhe neneve 101 dhe 102 TFEU, ndërkohë që ka agjenci konkurrence ne vendet e BE , ku ndërmarrjet mund t'i shpëtojnë përgjegjësisë nga pagesa e gjobave/sanksioneve thjesht nëpërmjet procesit të ristrukturimit (një vendimi me angazhime).
5. Neni 4 dhe 9 i ligjit duhet të zbatohet njësoj siç zbatohen edhe nenet 101 dhe 102 të TFEU, sepse në këtë mënyrë parandalon pengesat për hyrjen në treg, duke krijuar tregje më të drejta konkurruese, ku ndërmarrjet konkurrojnë bazuar në meritat e tyre. Ndërmarrjet nuk mund të konkurrojnë bazuar në meritë nëse ekzistojnë streha të sigurta për praktikant anti-konkurruese, për shembull, sepse provat/të dhënat lidhur me praktikant anti-konkurruese nuk mund të grumbullohen ose sepse ndërmarrjet janë në gjendje t'i shpëtojnë përgjegjësisë së tyre nga gjobat. Ndërmarrjet, dekurajohen për të hyrë në tregje të tilla, për të ushtruar të drejtat e tyre dhe për të ofruar produkte. Konsumatorit në këtë rast do ti mungonte përfitimi që do të siguronte nga zbatimi efektiv i parimeve të konkurrencës.
6. Boshllëqet dhe kufizimet në mjetet dhe garancitë që duhet të ketë legjislacioni mbi të cilin funksionon një autoritet konkurrence, kufizon fuqitë dhe kompetencat lidhur me zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit (101 dhe 102 TFEU). Ky sistem ka lidhje me mbështetjen që duhet ti japin autoritetet e konkurrencës së vendeve të ndryshme njëri tjetrit lidhur me masat që marrin për gjetjen /zbulimin e fakteve me qëllim rritjen e bashkëpunimit dhe asistencës së ndërsjellët. Ky bashkëpunim nuk do të mirë funksionojë nëse autoritetet e konkurrencës së vendeve të ndryshme përdorin mjete jo të përshtatshme për zbulimin e fakteve. Në këtë aspekt, këto autoritete konkurrence nuk janë në gjendje t'i ofrojnë njëri-tjetrit ndihmë të ndërsjellë².
7. Për të siguruar një zbatim të barabartë të ligjit për ndërmarrjet që ushtrojnë veprimtari në treg dhe për të reduktuar kushtet e pabarabarta për konsumatorët, duhet të vendosen garanci themelore të pavarësisë, burime të përshtatshme financiare, njerëzore, teknike dhe burime teknologjike dhe kompetenca të zbatimit të ligjit dhe politikës së vendosjes së sanksioneve

² Për shembull, në shumicën e Shteteve Anëtare, ndërmarrjet që operojnë përtej kufijve u shmangen pagimit të gjobave thjesht për faktin se nuk kanë një përfaqësi ligjore në disa prej territoreve të Shteteve Anëtare në të cilat ato janë aktive.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS

ku legjislacioni kombëtar, dispozitat e ligjit nr.9121/2003 të zbatohen paralelisht me nenet e TFEU.

- 8.** Vendosja e garancive themelore për të siguruar që AK zbaton nenet 4 dhe 9 të ligjit në mënyrë të njëtrajtshme dhe efektive, duhet të realizohet duke ruajtur garancinë lidhur me pavarësinë institucionale dhe të burimeve dhe duke siguruar rregulla të detajuara dhe të hollësishme mbi instrumentet zbatuese dhe sanksionuese që duhet të këtë AK. AK duhet të ketë të gjitha instrumentet ligjore për të rritur më tej efektivitetin e aktivitetit të tij, të tilla si kompetencat për të vendosur sanksione/gjobë për personat fizikë ose, të drejtën për të kryer inspektime tek ato ndërmarrje që i nënshtrohen inspektimit.
- 9.** Rregulla të hollësishme janë të nevojshme në lidhje me kushtet për dhënien e imunitetit/lehtësimit nga gjobat në rastet e marrëveshjeve të ndaluara. Ndërmarrjet do të zbulojnë marrëveshjet e ndaluara/kartelet e fshehta në të cilat kanë marrë pjesë, nëse kanë siguri të mjaftueshme ligjore/juridike se do të përfitojnë nga imuniteti nga gjobat. Dallimet midis programeve të lehtësimit nga gjobat në autoritet të ndryshme të konkurrencës në Shtetet Anëtare, çojnë në pasiguri ligjore për aplikantët e mundshëm në kuadër të programit të lehtësimit nga gjobat. Kjo mund të dobësojë nismën/inisjativën e tyre për të aplikuar për të përfituar nga programi i lehtësimit nga gjobat. Nëse programi i lehtësimit nga gjobat do të zbatohet nëpërmjet aplikimit të rregullave më të qarta dhe të harmonizuara, kjo jo vetëm që do të kontribuonte në nxitjen/inisjativën që aplikantët do të kishin për të zbuluar marrëveshjet e ndaluara/ kartelet e fshehta, në mënyrë që zbatimi i rregullave të konkurrencës të jetë sa më efektiv të jetë e mundur, por gjithashtu të garantojë një mjedis/fushë të barabartë për ndërmarrjet që ushtrojnë aktivitet në treg. Kjo nuk duhet të parandalojë zbatimin e Programit të lehtësimit nga Gjobat për të gjitha shkeljet e rregullave të konkurrencës, që mbulojnë jo vetëm marrëveshjet e ndaluara/kartelet e fshehta, por edhe shkeljet e tjera në kuadër të nenit 4 të ligjit apo të pranohen aplikime në kuadër të programit të lehtësimit nga gjobat të depozituara nga persona fizikë që veprojnë në emrin e tyre.
- 10.** Udhëzuesi nuk duhet të zbatohet në rastet kur parashikohet vendosja e sanksioneve penale ndaj personave fizikë. Udhëzuesi gjithashtu nuk duhet të zbatohet në rastet që parashikohet vendosja e sanksioneve administrative ndaj personave fizikë, të cilët nuk veprojnë si aktor i pavarur ekonomik në treg.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

- 11.** Zbatimi i nenit 4 dhe 9 të ligjit i është besuar institucionit të Autoritetit të Konkurrencës. AK është përgjegjës për kryerjen e hetimeve, për marrjen e vendimeve ku vendosen edhe sanksione administrative dhe kanë të drejtën të marrin vendime edhe lidhur me zbulimin e shkeljeve përse i takon neneve 4 dhe 9 të ligjit.
- 12.** Ushtrimi i kompetencave të dhëna AK, duhet të jenë në përputhje me parimet e përgjithshme në mbrojtje të të drejtave themelore si lidhur me kryerjen e hetimeve ashtu edhe me vendosjen e sanksioneve. Respektimi i të drejtave të palëve kanë të bëjnë si me administrimin e mirë dhe respektimin e të drejtave të mbrojtjes nga ana e ndërmarrjeve, ashtu edhe me të drejtën për t'u dëgjuar nga ana e ndërmarrjeve. Në mënyrë të veçantë, AK duhet të informojnë palët nën hetim në lidhje me gjetjet e raportit të hetimit në kuadër të nenit 4 dhe 9 të ligjit, përpara se të merret një vendim që konstaton në shkelje. Palët duhet të kenë mundësinë për të paraqitur pikëpamjet e tyre mbi këto gjetje, përpara se të merret një vendim i tillë përfundimtar. Palët, të cilave u është bërë me dije fakti lidhur me një shkelje potenciale të neneve 4 apo 9 të ligjit, duhet të kenë të drejtë të aksesojnë dosjen hetimore të AK, të jenë në gjendje të ushtrojnë të drejtat e tyre të mbrojtjes në mënyrë efektive. E drejta për të aksesuar dosjen, duhet t'i nënshtrohet interesit legjitim të ndërmarrjeve për mbrojtjen e sekreteve të tyre të biznesit dhe nuk duhet të shtrihet në informacione konfidenciale, dokumente të brendshme dhe korrespondenca të ndryshme midis Sekretariatit dhe Komisionit. Për më tepër, në lidhje me vendimet e AK, në veçanti ato vendime që konstatojnë shkelje të nenit 4 apo 9 të ligjit, dhe vendosjen e kushteve dhe detyrimeve ose gjobave, adresuesit duhet të kenë të drejtën për tu dëgjuar. AK gjatë zbatimit të nenit 4 dhe 9 të ligjit, duhet ti kryejë procedurat brenda një afati kohor të arsyeshëm, duke marrë parasysh specifikat e secilit rast. Respektimi i procedurave duhet të krijojë një ekuilibër midis respektimit të të drejtave themelore të ndërmarrjeve dhe zbatimin efikas të parashikimeve të nenit 4 dhe 9 të ligjit.
- 13.** AK ka kompetencat e duhura për të zbatuar nenet 4 dhe 9 të ligjit, në mënyrë të paanshme dhe në interes të përbashkët të zbatimit efektiv të rregullave të konkurrencës.
- 14.** Pavarësia operationale e AK, duhet të forcohet në mënyrë që të sigurohet zbatimi efektiv dhe i njëtrajtshëm i neneve 4 dhe 9 të ligjit, të cilat janë në përputhje me nenet 101 dhe 102 të TFEU. Aktiviteti i AK duhet të mbrohet nga ndërhyrjet potenciale të jashtme ose presioni politik që mund të rrezikojë vlerësimin e pavarur të çështjeve. Për këtë qëllim, arsyet në lidhje me shkarkimin nga AK i vendimmarrësve që ushtrojnë kompetencat e

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

vendimmarrjes, duhet të përcaktohen paraprakisht me dispozita ligjore, siç edhe parashikon edhe neni 22 i ligjit nr.9121/2003, për të hequr çdo dyshim të arsyeshëm në lidhje me paanshmërinë dhe pabarazinë e tyre ndaj faktorëve të jashtëm. Në mënyrë të ngjashme, duhet të përcaktohen në dispozitat ligjore rregulla dhe procedura të qarta dhe transparente për zgjedhjen, rekrutimin ose emërimin e këtyre personave, siç edhe parashikon neni 21 i ligjit nr.9121/2003. Për më tepër, për të siguruar paanshmërinë e AK, gjobat që vendosen për shkeljet e neneve 4 dhe 9 të ligjit, nuk duhet të përdoren për të financuar drejtpërdrejt AK.

- 15.** Për të siguruar pavarësinë operationale të AK, drejtuesit e tyre, personeli dhe ata që marrin vendime duhet të veprojnë me integritet dhe të përmbahen nga çdo veprim që është i papajtueshëm me kryerjen e detyrave të tyre. Për të siguruar vlerësimin e pavarur nga eprorët, stafi dhe ata që marrin vendime, ata duhet të përmbahen nga çdo veprim i papajtueshëm, qoftë fitimprurës apo jo, qoftë gjatë punësimit ose mandatit të tyre dhe për një periudhë të arsyeshme pas kësaj.
- 16.** Kjo do të thotë që gjatë punësimit ose mandatit të tyre, personeli dhe ata që marrin vendime, nuk mund të jenë pjesë e procedurave në zbatim të nenit 4 dhe 9 të ligjit, nëse kanë qenë të përfshirë ose kanë të bëjnë direkt me ndërmarrjet ose shoqatat e ndërmarrjeve, në të cilat ata kanë qenë të punësuar ose janë angazhuar në mënyrë tjetër profesionale, nëse kjo ka mundësi të rrezikojë paanshmërinë e tyre në një rast specifik. Në mënyrë të ngjashme, stafi dhe ata që marrin vendime, si dhe të afërmit e tyre të ngushtë, nuk duhet të kenë ndonjë interes për ndonjë biznes ose organizatë që është subjekt i procedurave për zbatimin e nenit 4 dhe 9 të ligjit, në të cilën marrin pjesë, nëse kjo ka mundësi për të kompromentuar paanshmërinë e tyre në një rast specifik. Vlerësimi nëse paanshmëria e tyre mund të dëmtojë në një rast specifik, duhet të marrë parasysh natyrën dhe madhësinë e interesit dhe nivelin e përfshirjes ose angazhimit të individit në fjalë. Kur është e nevojshme të sigurohet paanshmëria e hetimit dhe procesit të marrjes së vendimeve, individit në fjalë duhet t'i kërkohet që të heqë dorë nga çështja specifike.
- 17.** Kjo gjithashtu do të thotë që, për një periudhë të arsyeshme pas largimit nga AK, sa herë që personeli ose vendimmarrësit, të cilët ishin angazhuar me procedura të caktuara në zbatim të nenit 4 dhe 9 të ligjit, në punën e tyre të re, nuk duhet të përfshihen me të njëjtin rast. Kohëzgjatja e asaj periudhe mund të përcaktohet duke marrë parasysh natyrën e

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

profesionit të ri të individëve në fjalë, si dhe nivelin e përfshirjes dhe përgjegjësisë së tyre në të njëjtat procedura gjatë punësimit ose mandatit të tyre në AK.

- 18.** AK ka publikuar një kod sjelljeje që mbulon rregullat për konfliktin e interesave. AK ka miratuar si Kodin e Etikës ashtu edhe Rregulloren “Për parandalimin e konfliktit të interesave dhe për deklarimin e pasurive në ushtrimin e funksioneve publike në Autoritetin e Konkurrencës”.
- 19.** Pavarësia operationale e AK nuk duhet të parandalojë as rishikimin gjyqësor, as mbikëqyrjen parlamentare, në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi. Kërkesat e llogaridhënies kontribuojnë në sigurimin e besueshmërisë dhe legjitimitetit të veprimeve të AK. Këtu përfshihen edhe publikimi nga AK i raporteve periodike –Raporti Vjetor-lidhur me aktivitetin e AK para Parlamentit. AK gjithashtu kontrollohet ose monitorohet lidhur me shpenzimeve financiare, me kusht që kjo të mos ndikojë në pavarësinë e institucionit.
- 20.** AK duhet të jetë në gjendje të vendosë përparësitë lidhur me procedurat e tyre në kuadër të zbatimit të nenit 4 dhe 9 të Ligjit, me qëllim që të shfrytëzohen në mënyrë të efektshme burimet e institucionit, dhe t'i lejojnë atij të përqendrohet në parandalimin, zbulimin dhe ndalimin e sjelljeve anti-konkurrese që shtrembërojnë konkurrencën në treg. Për këtë qëllim, AK duhet të jetë në gjendje të refuzojë ankesat me arsyetimin se nuk ato nuk kanë përparësi, me përjashtim të ankesave të paraqitura nga autoritetet publike lidhur me zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit. Sidoqoftë AK mund të shprehet lidhur me një ankesë jashtë objektit të ligjit apo kur nuk ka bazë ligjore për të vepruar dhe të ndërmerren veprime lidhur me një ankesë.
- 21.** AK duhet të ketë burime të mjaftueshme, për sa i përket stafit të kualifikuar, të aftë të kryejnë vlerësime juridike dhe ekonomike, mjete financiare, ekspertizë teknike dhe teknologjike dhe pajisje, duke përfshirë mjete adekuate të teknologjisë së informacionit, për të siguruar që ata janë në gjendje të kryejnë detyrat e tyre në mënyrë efektive gjatë respektimit të dispozitave të nenit 4 dhe 9 të Ligjit.
- 22.** Pavarësia e AK duhet ti mundësojë institucionit të vendosë në mënyrë të pavarur për shpenzimin e alokimeve të buxhetit me qëllim të kryerjes së detyrave të tyre, pa cënuar rregullat, procedurat dhe kuadrin ligjor lidhur me buxhetin.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

23. Për të siguruar që AK ka burimet e nevojshme për të kryer detyrat e tij, AK përdor mjete të ndryshme të financimit. Bazuar në nenin 31 të ligjit nr.9121/2003, buxheti vjetor për financimin e veprimtarisë së Autoritetit përbën zë më vete në Buxhetin e Shtetit dhe miratohet nga Kuvendi.
24. AK paraqet raporte vjetore mbi aktivitetet dhe burimet e tij para Kuvendit. Bazuar në nenin 24 të ligjit nr.9121/2003, AK brenda 3-mujorit të parë të vitit pasardhës paraqet në Kuvend raportin vjetor të Autoritetit. AK është pjesë e Platformës Ndërinstitucionale të Kuvendit, me anë të së cilës monitorohen zbatimi i rekomandimeve të dhëna në fushën e konkurrencës.
25. AK duhet të ketë si mjetet e duhura për të kryer hetime ashtu edhe të drejtën për të marrë vendime në mënyrë që të zbatohen në mënyrë efektive nenet 4 dhe 9 të ligjit.
26. AK duhet të ketë të drejtën për të kryer hetime për të zbuluar çdo marrëveshje, vendim ose praktikë të bashkërenduar të ndaluar nga neni 4 i ligjit ose çdo abuzim të pozitës dominuese të ndaluar nga neni 9 i ligjit në çdo fazë të procedurave. AK duhet të jetë në gjendje t'i zbatojë këto kompetenca për ndërmarrjet dhe shoqatat e ndërmarrjeve që janë ndërmarrjet nën hetim lidhur me zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit ashtu si dhe me aktorët e tregut të cilët mund të zotërojnë informacione që kanë rëndësi për procedura të tilla.
27. Kompetencat hetimore të AK duhet të jenë adekuate për të përmbushur sfidat në kuadër të këtij mjedisi dixhital, dhe duhet t'i japin mundësi AK që të marrë të gjithë informacionet që lidhen me ndërmarrjen ose shoqatën e ndërmarrjeve që i nënshtrohen procedurave hetimore në formë dixhitale, duke përfshirë të dhënat e marra në kuadër të forensic IT, pavarësisht se si ruhet informacionet, të tilla si në laptop, telefona celularë, pajisje të tjera celulare ose ruajtje në cloud.
28. AK duhet të jetë në gjendje të kryejë të gjitha inspektimet e nevojshme të ambienteve të ndërmarrjeve dhe shoqatave të ndërmarrjeve, ku ka dyshime të arsyetuara lidhur me shkeljen e nenit 4 dhe 9 të ligjit.
29. Për të qenë efektiv, të drejtat që i jepen AK për të kryer inspektime duhet t'u mundësojë atyre akses/qasje në informacionet lidhur me ndërmarrjen ose shoqatën e ndërmarrjeve ose personit që i nënshtrohet inspektimit dhe që ka të bëjë me ndërmarrjen ose shoqatën e

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURENCËS

ndërmarrjeve nën hetimi. Kjo domosdoshmëri duhet të përfshijë të drejtën për të kërkuar dokumente, skedarë ose të dhëna në pajisje që jo domosdoshmëri janë identifikuar saktësisht paraprakisht. Pa një të drejtë të tillë, do të ishte e pamundur të merren informacionet e nevojshme për hetimin kur ndërmarrjet ose shoqatat e ndërmarrjeve mbajnë një qëndrim pengues ose refuzojnë të bashkëpunojnë. E drejta për të shqyrtuar/ekzaminuar libra ose regjistrime duhet të përfshijë të gjitha format e korrespondencës, përfshirë mesazhet elektronike, pavarësisht nëse ato duket se janë të palexuara ose janë fshirë.

- 30.** Për të minimizuar zgjatjen e panevojshme të inspektimeve, AK duhet të ketë të drejtën të vazhdojë të bëjë kërkime dhe të zgjedhin kopje ose ekstrakte librash dhe regjistrimesh që lidhen me biznesin e ndërmarrjes ose shoqatës së ndërmarrjeve që inspektohen në ambientet e autoritetit ose në ndonjë tjetër lokacion të përcaktuar. Kërkime të tilla duhet të sigurojnë respektimin e vazhdueshëm të të drejtave të mbrojtjes nga ana e ndërmarrjeve.
- 31.** Përvoja tregon se të dhënat e biznesit mund të mbahen në shtëpitë e drejtorëve, menaxherëve dhe anëtarëve të tjerë të stafit të ndërmarrjeve ose shoqatave të ndërmarrjeve. Për të siguruar që inspektimet janë efektive, AK duhet të ketë të drejtën për të hyrë në çdo ambient, duke përfshirë shtëpi private, nëse ekziston një dyshim i arsyeshëm se të dhënat/regjistrimet e biznesit të cilat mund të jenë të rëndësishme për të provuar një shkelje të neneve 4 dhe 9 të ligjit, po mbahen në ato ambiente. Kryerja e këtyre inspektimeve mund të asistohet edhe nga strukturat e policisë, si masë paraprake, për të kapërcyer kundërshtimin e mundshëm nga ata që i nënshtrohen inspektimit.
- 32.** AK duhet të ketë të drejtën për të kërkuar ndërmarrjeve ose shoqatave të ndërmarrjeve të japin informacionin e nevojshëm për të zbuluar shkeljet e neneve 4 dhe 9 të ligjit. Për këtë qëllim, AK duhet të jetë në gjendje të kërkojë zbulimin e informacionit që do të lejojë të hetojë shkeljet e synuara. Kjo duhet të përfshijë të drejtën për të kërkuar informacione në çfarëdo forme dixhitale, përfshirë postën elektronike dhe sistemin e mesazheve të çastit, pavarësisht se ku ruhet, duke përfshirë ruajtjen në cloud dhe në server, me kusht që të jetë i aksesueshëm/i arritshëm për ndërmarrjen ose shoqatën e ndërmarrjeve apo të adresuarin e kërkesës për informacion. Kjo e drejtë nuk duhet të rezultojë në një detyrim nga ana e ndërmarrjes ose shoqatës së ndërmarrjeve që është në disproporcion me kërkesat e hetimit. Për shembull, nuk duhet të rezultojë në shpenzime të tepërta për ndërmarrjen ose shoqatën e ndërmarrjeve. Ndërsa e drejta për të kërkuar informacion është thelbësore për zbulimin e

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURENCËS

shkeljeve, kërkesa të tilla duhet të jenë të përshtatshme lidhur me qëllimin për të cilat kërkohen. Kërkesa të tilla nuk duhet ta detyrojnë një ndërmarrje ose shoqatë të ndërmarrjeve të pranojë se ajo ka kryer një shkelje, e cila është detyrë e AK ta vërtetojë. Ndërmarrjet ose shoqatat e ndërmarrjeve duhet t'iu përgjigjen pyetjeve faktike dhe të sigurojnë dokumente. Në mënyrë të ngjashme, AK duhet të kenë mjete efektive për ti kërkuar çdo person tjetër fizik ose juridik të sigurojë informacione që mund të jenë të rëndësishme për zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit. Informacioni i dhënë mbi baza vullnetare si përgjigje ndaj kërkesave jo të detyrueshme për informacion, mund të jetë një burim i vlefshëm informacioni për zbatimin e ligjit të konkurrencës. Në mënyrë të ngjashme, sigurimi i informacionit nga palët e treta, të tilla si konkurrentët, klientët dhe konsumatorët në treg, me iniciativën e tyre mund të kontribuojnë në zbatimin efektiv të ligjit dhe AK duhet ta inkurajojë këtë.

- 33.** Kryerja e intervistave është një mjet i dobishëm për të mbledhur prova dhe për të ndihmuar AK të vlerësojë të dhënat e mbledhura tashmë. AK duhet të ketë mjete efektive për të thirrur për intervistë çdo përfaqësues të një ndërmarrjeje ose shoqate të ndërmarrjeve, çdo përfaqësues të personave të tjerë juridikë dhe çdo person fizik që mund të zotërojnë informacione të rëndësishme për zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit.
- 34.** Është e domosdoshme që AK të jetë në gjendje të kërkojë nga ndërmarrjet dhe shoqatat e ndërmarrjeve që të përfundojnë shkeljet e neneve 4 dhe 9 të ligjit, përfshirë këtu edhe rastin kur shkelja vazhdon edhe pse AK ka filluar zyrtarisht procedurat. Për më tepër, AK, duhet të ketë mjete efektive për të rikthyer konkurrencën në treg duke imponuar mjete juridike strukturore dhe të sjelljes, të cilat janë proporcionale me shkeljen e kryer dhe të cilat janë të nevojshme për të përfunduar shkeljen. Parimi i proporcionalitetit kërkon që, kur zgjedh midis dy mjeteve juridike (kushte dhe detyrime) njësoj efektive, AK duhet të zgjedhë atë që është më pak i rëndë për ndërmarrjen. Kushtet dhe detyrimet strukturore, siç janë detyrimi për të shitur një njësi biznesi, ndikon në pasuritë e një ndërmarrjeje dhe mund të supozohet se janë më të rënda për ndërmarrjen sesa kushtet dhe detyrimet/mjetet juridike të sjelljes. Sidoqoftë, kjo nuk duhet të parandalojë AK në justifikimin në vendosjen e një detyrimi dhe kushti strukturor nëse do të ishte më efektiv për ta çuar në përfundim të shkeljes sesa një detyrim dhe kusht të sjelljes.
- 35.** Masat e përkohshme mund të jenë një mjet i rëndësishëm për të siguruar që, ndërsa hetimi po vazhdon, shkelja që po hetohet nuk dëmton seriozisht dhe në mënyrë të pariparueshme

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURENCËS

konkurrencën. Ky mjet është i rëndësishëm për të shmangur zhvillimet e tregut që mund të jenë shumë të vështira për t'u rikthyer, me një vendim të marrë nga AK në fund të procedurës. Prandaj, AK duhet të ketë të drejtën të vendosë masa të përkohshme me vendim. Një vendim i tillë merret nëse AK ka bërë një konstatim paraprak lidhur me shkeljen e neneve 4 dhe 9 të ligjit dhe kur ekziston rreziku i dëmtimit serioz dhe të pariparueshëm të konkurrencës. Një vendim që imponon masa të përkohshme duhet të jetë i vlefshëm vetëm për një periudhë të caktuar, qoftë deri në përfundimin e procedurave nga AK, ose për një periudhë të caktuar kohore, e cila mund të rinovohet aq sa është e nevojshme dhe e përshtatshme. Ligjshmëria, përfshirë proporcionalitetin e masave të tilla të mund të jenë objekt rishikimi në procedura apelimi ankimore ose procedurat gjyqësor.

- 36.** Kur, gjatë procedurave të cilat mund të çojnë në një marrëveshje ose praktikë të ndaluar, ndërmarrjet ose shoqatat e ndërmarrjeve ofrojnë angazhime pranë AK që lidhen me shqetësimet e ngritura të konkurrencës, AK merr vendime që i bëjnë këto angazhime të detyrueshme dhe të zbatueshëm për ndërmarrjet ose shoqatat e ndërmarrjeve në fjalë. Në parim, vendime të tilla angazhimi nuk janë të përshtatshme në rastin e marrëveshjeve të ndaluara/ karteleve sekrete, për të cilat AK duhet të vendosë gjobë. Vendimet me angazhime lidhen me faktin se nuk ka më arsye pse AK të vijojë procedurat, duke mos konkluduar kështu nëse ka pasur shkelje të neneve 4 dhe 9 të ligjit. Duhet të jetë në diskrecionin e AK nëse i pranon angazhime apo jo. Vendimet me angazhime nuk cenojnë kompetencat e AK lidhur me një konstatim të një shkeljeje dhe të vendosin lidhur me një çështje. Për më tepër, mjetet e monitorimit të zbatueshmërisë nga ana e ndërmarrjeve ose shoqatave të ndërmarrjeve të vendimit me angazhime dhe mjetet e vendosjes së sanksioneve në rastet e mosrespektimit të vendimit, janë mjete efektive për AK. Autoriteti duhet të ketë të drejtën për rihapjen e procedurave në rastet kur ka pasur ndryshime materiale në ndonjë prej fakteve mbi të cilat ishte bazuar një vendim me angazhime, ku ndërmarrja ose shoqata e ndërmarrjeve ka vepruar në kundërshtim me angazhimet e dhëna, ose kur një vendim me angazhime është bazuar në informacione jo të plota, të pasakta ose mashtruese të dhëna nga palët.
- 37.** Për të siguruar zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit, AK ka të drejtën për të vendosur gjoba efektive, proporcionale për ndërmarrjet dhe shoqatat e ndërmarrjeve për shkelje të neneve 4 dhe 9, në procedurat administrative, që ndjek vet AK.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

- 38.** Për të siguruar që ndërmarrjet dhe shoqatat e ndërmarrjeve nxiten drejt zbatimit të masave hetimore dhe vendimeve të AK, Autoriteti ka të drejtën e vendosjes së sanksioneve administrative.
- 39.** Sanksionet administrative do të vendosen kur shkelja është kryer me dashje ose nga pakujdesia. Nocionet e dashjes dhe pakujdesisë duhet të lidhen me zbatimin e nenit 4 dhe 9 të ligjit dhe jo me përkufizimet sipas të drejtës penale. AK me vendim, vendos gjoba të cilat duhet të jenë efektive, proporcionale mbi ndërmarrjet dhe shoqatat e ndërmarrjeve kur, me dashje ose nga pakujdesia, ato shkelin nenet 4 dhe 9 të ligjit.
- 40.** Gjjobat vendoset në përpjesëtim me xhiron totale të realizuar të ndërmarrjeve dhe shoqatave të ndërmarrjeve objekt hetimi.
- 41.** Gjjobat periodike janë një mjet kryesor për të siguruar që AK ka mjetet efektive për të adresuar mosrespektimin e vazhdueshëm dhe të ardhshëm nga ndërmarrjet dhe shoqatat e ndërmarrjeve lidhur me masat dhe vendimet e Autoritetit sipas neneve 6,8,9,10,11, 12. Gjjobat periodike nuk duhet të zbatohen për gjetjet e shkeljeve që janë kryer në të kaluarën. E drejta për të vendosur gjjoba periodike nuk cenon të drejtën e AK për të ndëshkuar mosrespektimin e masave të përmendura në nenin 13 (2). Gjjobat periodike duhet të përcaktohen në përpjesëtim me xhiron mesatare ditore të ndërmarrjeve dhe shoqatave të ndërmarrjeve në fjalë.
- 42.** Me qëllim të vendosjes së gjjobave dhe gjjobave periodike, termi "vendim" duhet të përfshijë çdo masë që prodhon efekte juridike detyruese të afta të ndikojnë në interesat e adresuesit duke sjellë një ndryshim të veçantë në pozicionin e tij juridik.
- 43.** Për të siguruar zbatimin efektiv dhe të njëtrajtshëm të neneve 4 dhe 9 të ligjit, nocioni "ndërmarrje", i atribuohet një njësie ekonomike, edhe nëse përbëhet nga disa persona juridikë ose fizikë. Në përputhje me rrethanat, AK i referohet përkufizimit të nocionit të ndërmarrjes, për të gjetur një shoqëri mëmë përgjegjëse, dhe të vendosë sanksione administrative/gjjobë, për sjelljen e një prej filialeve të saj, ku kompania mëmë dhe filiali i saj formojnë një njësi të vetme ekonomike. Për të parandaluar ndërmarrjet të shpëtojnë nga përgjegjësia dhe pagesa për gjjobat për shkelje të neneve 4 dhe 9, përmes ndryshimeve ligjore ose organizative, AK duhet të jetë në gjendje të gjejë pasardhës ligjorë ose ekonomikë të ndërmarrjes përgjegjëse, dhe të vendosin gjjobë mbi to.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS

- 44.** Për të siguruar që gjobat e vendosura për shkelje të neneve 4 dhe 9 të ligjit, pasqyrojnë rëndësinë ekonomike të shkeljes, AK duhet të marrë parasysh gravitetin/rëndësinë e shkeljes. AK gjithashtu duhet të jetë në gjendje të vendosë gjoba që janë në përpjesëtim me kohëzgjatjen e shkeljes. Vlerësimi i gravitetit duhet të bëhet rast pas rasti për të gjitha llojet e shkeljeve, duke marrë parasysh të gjitha rrethanat e çështjes. Faktorët që mund të merren në konsideratë përfshijnë natyrën e shkeljes, pjesën e kombinuar të tregut të të gjitha ndërmarrjeve në fjalë, shtrirjen gjeografike të shkeljes, nëse shkelja është kryer, vlerën e shitjeve të produkteve nga ndërmarrjes për të cilat shkelja lidhet drejtpërdrejt ose indirekt me madhësinë dhe fuqinë e tregut të ndërmarrjes në fjalë. Ekzistenca e shkeljeve të përsëritura nga e njëjta ndërmarrje, tregon gatishmërinë e saj për të kryer shkelje të tilla dhe për këtë arsye është një tregues shumë domethënës që niveli i dënimit duhet të rritet për të arritur një pengim efektiv. Në përputhje me rrethanat, AK duhet të ketë mundësinë e rritjes së shumës së gjobës që do të vendoset për një ndërmarrje ose shoqatë ndërmarrjesh, kur Komisioni më parë ka marrë një vendim që konstaton se ndërmarrja ose shoqata e ndërmarrjeve ka shkelur nenet 4 dhe 9 dhe kjo ndërmarrje ose shoqata e ndërmarrjeve vazhdon të kryejë të njëjtën shkelje ose kryen një shkelje të ngjashme. AK duhet të marrë parasysh edhe qëndrueshmërinë ekonomike të ndërmarrjes në fjalë.
- 45.** Përvoja ka treguar që shoqatat e ndërmarrjeve rregullisht luajnë rol në shkeljet e konkurrencës dhe kështu, AK duhet të jenë në gjendje të gjobisin shoqatat e tilla në mënyrë efektive. Kur vlerësohet graviteti i shkeljes, për të përcaktuar shumën e gjobës në procedurat e ngritura ndaj shoqatave të ndërmarrjeve, kur shkelja lidhet me veprimtaritë e anëtarëve të saj, duhet të jetë e mundur të merret në konsideratë shuma e shitjeve të mallrave dhe shërbime për të cilat shkelja lidhet drejtpërdrejt ose indirekt nga ndërmarrjet që janë anëtare të shoqatës. Kur vendoset një gjobë jo vetëm për shoqatën, por edhe për anëtarët e saj, xhiroja e realizuar nga anëtarët, mbi të cilën është vendosur gjobë, nuk duhet të merret parasysh gjatë llogaritjes së gjobës për shoqatën. Për të siguruar ekzekutimin efektiv të gjobave të vendosura për shoqatat e ndërmarrjeve për shkeljet që ata kanë kryer, është e nevojshme të përcaktohen kushtet në të cilat është në diskrecionin e AK që të kërkojë pagimin e gjobës nga anëtarët e shoqatës, ku shoqata nuk ka aftësi paguese. Në këtë rast, AK duhet të ketë parasysh madhësinë relative të ndërmarrjeve që i përkasin shoqatës dhe, veçanërisht, situatën e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme. Pagesa e gjobës nga një ose disa anëtarë të një shoqate nuk cenon rregullat e ligjit të konkurrencës që parashikojnë ekzekutimin e shumës së paguar nga anëtarët e tjerë të shoqatës.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURENCËS

- 46.** Shuma maksimale e gjobës që është e mundur të vendoset për çdo shkelje të neneve 4 dhe 9 të ligjit, duhet të vendoset në një nivel jo më shumë se 10% të xhiros totale të ndërmarrjes në fjalë.
- 47.** Programet e lehtësimit nga gjobat, janë një mjet kryesor për zbulimin e marrëveshjeve të ndaluara/karteleve sekrete, dhe kështu kontribuojnë si në zbulimin edhe në vendosjen e sanksioneve për shkeljet më serioze të ligjit të konkurrencës. Programi i Lehtësimit nga Gjobat duhet të ofrojë siguri ligjore në lidhje me statusin e imunitetit të tyre në programet përkatëse të lehtësimit, duke rritur kështu edhe nxitjen për të aplikuar në kuadër të programit të lehtësimit nga gjobat.
- 48.** Në rastet e aplikimit në kuadër të Programit të lehtësimit nga gjobat, është e rëndësishme të ofrohet siguria juridike e duhur për ndërmarrjet aplikuese.
- 49.** AK duhet të jetë në gjendje t'ju garantojë ndërmarrjeve imunitet nga gjobat dhe të ofrojë reduktim nga gjobat nëse kushte të caktuara dhe kriteret e caktuara janë plotësuar. Shoqatat e ndërmarrjeve të cilat ushtrojnë aktivitet ekonomik në emër të tyre, janë subjekt i aplikimit dhe zbatimit të të imunitetit nga gjobat ose reduktimit nga gjobat në rastet kur ata janë pjesëmarrës në një marrëveshje të ndaluar qoftë në emër të tyre qoftë në emër të anëtarëve të tyre.
- 50.** Që një marrëveshje të konsiderohet e ndaluar dhe sekrete, jo të gjitha aspektet e sjelljes duhet të jenë sekrete. Në veçanti, një marrëveshje e ndaluar/kartel mund të konsiderohet një kartel i fshehtë kur ka elementë që e bëjnë më të vështirë zbulimin e sjelljes dhe të cilat nuk janë të njohura për publikun ose klientët ose furnitorët.
- 51.** Në mënyrë që të kualifikohet në kuadër të programit të lehtësimit nga gjobat, aplikanti duhet të përfundojë përfshirjen e tij në marrëveshjen e ndaluar, përveç në rastet kur AK konsideron se përfshirja e vazhdueshme është e nevojshme për të ruajtur integritetin e hetimit, për shembull, për të siguruar që pjesëmarrësit e tjerë të mos zbulojnë se AK ka informacion për marrëveshjen/kartelin, para se të ndërmarrë masa hetimore siç janë inspektimet e pa njoftuara.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

- 52.** Në mënyrë që të kualifikohet në kuadër të programit të lehtësimit nga gjobat, aplikanti duhet të bashkëpunojë plotësisht, në mënyrë të vazhdueshme dhe në mënyrë të shpejtë me AK. Kjo do të thotë, ndër të tjera, se aplikanti nuk duhet të shkatërrojë, falsifikojë ose fshehë provat e marrëveshjes së ndaluar/ të fshehtë të pretenduar. Kur një ndërmarrje po mendon të bëjë një aplikim, ekziston rreziku që drejtorët e saj, menaxherët dhe personeli tjetër mund të shkatërrojnë prova në mënyrë që të fshehin përfshirjen e tyre në një marrëveshje të ndaluar, por shkatërrimi i provave mund të ndodhë edhe për arsye të tjera. Prandaj, AK duhet të marrë parasysh rrethanat specifike nën të cilat provat u shkatërruan dhe rëndësinë e një shkatërrimi të tillë kur konsideron faktin nëse shkatërrimi i provave e vë në dyshim bashkëpunimin e mirëfilltë të aplikuesit.
- 53.** Për të përmbushur kushtin e një bashkëpunimi të mirëfilltë, të plotë, të vazhdueshëm dhe të shpejtë, kur aplikohet pranë AK, aplikanti nuk duhet të zbulojë fakte ose ndonjë nga përmbajtjet e aplikimit të tij përveçse para AK. Kjo nuk e pengon aplikuesin të vijojë procedurat pranë autoriteteve të tjera publike në zbatim të kuadrit ligjor në fuqi. Sidoqoftë, gjatë përmbushjes së detyrimeve të tij në bazë të atyre ligjeve përkatëse, aplikanti gjithashtu duhet të marrë parasysh rëndësinë e mos ndikimit negativisht në hetimin që AK po kryen.
- 54.** Aplikantët duhet ti jepet mundësia e paraqitjes së Formularit të Lehtësimit nga Gjobat siç parashikohet në Programin për Lehtësimin nga Gjobat.
- 55.** Ndërmarrjet që dëshirojnë të paraqesin një kërkesë për imunitet, duhet të jenë në gjendje që fillimisht ti kërkojnë AK për një vend në radhë për lehtësim para se të paraqesin zyrtarisht kërkesën për imunitet, në mënyrë që t'i jepet kërkuetit, kohë për të mbledhur informacionin dhe provat e nevojshme. E njëjta procedurë zbatohet edhe në rastin e kërkesave për reduktim nga gjobat.
- 56.** Pasiguria juridike lidhur me faktin se drejtorët aktualë dhe të mëparshëm, menaxherët dhe anëtarët e tjerë të stafit të aplikantëve për imunitet janë të mbrojtur nga sanksione individuale, siç janë gjobat, s'kualifikimet etj, mund të parandalojnë aplikantët e mundshëm të aplikojnë për lehtësim nga gjobat. Lidhur me kontributin e tyre në zbulimin dhe hetimin e marrëveshjeve të ndaluara/karteleve sekrete, këta persona, në parim, duhet të mbrohen nga sanksionet në lidhje me përfshirjen e tyre në marrëveshjen e ndaluar/kartelin sekret. Një nga këto kushte është që kërkesa për imunitet duhet të paraprijë

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

kohën kur ata persona u ndërgjegjësuuan nga organet kompetente kombëtare për procedurat që mund të çonin në vendosjen e sanksioneve. Procedime të tilla përfshijnë momentin kur këta individë dyshohen për shkelje të ligjit të konkurrencës.

- 57.** Në mënyrë që të ofrohet mbrojtja e duhur në situata ku përfshihen më shumë se një juridiksion, AK duhet të mbajë kontakte me autoritete homologe të konkurrencës.
- 58.** Për të siguruar zbatimin efektiv të neneve 4 dhe 9 të ligjit, duhet të parashikohen rregulla lidhur edhe me pezullimet dhe afatet përkatëse. Një pezullim i tillë ose ndërprerje nuk duhet të ndalojë AK që të mbajnë ose të vendosë periudhat pezullimi, me kusht që kohëzgjatja e këtyre periudhave të pezullimit të mos e bëjë zbatimin efektiv të neneve 4 dhe 9 praktikisht të pamundur ose tepër të vështirë.
- 59.** Rreziku i nxjerrjes së materialit vetë-inkriminues jashtë kontekstit të hetimit për qëllimet e të cilit është siguruar mund të dobësojë nxitjen/stimujt për aplikantët e mundshëm për të bashkëpunuar me AK. Si pasojë, pavarësisht nga forma në të cilën paraqiten deklaratat e programit të lehtësimit nga gjrobat, informacioni në këto deklarata, që është marrë me anë të aksesit/qasjes në dosje, duhet të përdoret vetëm kur është e nevojshme në disa raste shumë të kufizuara, për ushtrimin e të drejtave të mbrojtjes në procedurat para gjykatave, raste të cilat lidhen drejtpërdrejt me rastin për të cilin është dhënë ky akses/qasje. Kjo nuk parandalon AK të botojë vendimet e saj në përputhje me ligjin.
- 60.** Provat janë një element i rëndësishëm në zbatimin e neneve 4 dhe 9 të Ligjit. AK duhet të marrë në konsideratë provat përkatëse, pavarësisht nëse ato janë të shkruara, verbale ose në një formë elektronike ose të regjistruar. Kjo duhet të përfshijë edhe regjistrimet e fshehta të bëra nga persona fizikë ose juridikë që nuk janë autoritete publike, me kusht që ato regjistrime të mos jenë burimi i vetëm i provave. Kjo nuk duhet të cenojë të drejtën për t'u dëgjuar. AK i konsideron mesazhet elektronike si prova relevante, pavarësisht nëse ato mesazhe duket sikur janë të palexuara ose janë fshirë.
- 61.** AK bashkëpunon me autoritetet homologe me qëllim zbatueshmërinë e neneve 4 dhe 9 të ligjit, nëpërmjet mjeteve të cilat lehtësojnë dhe mbështesin këtë bashkëpunim.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURENCËS

62. AK duhet të ketë kompetenca lidhur me pavarësinë institucionale, të burimeve, dhe fuqive zbatuese dhe gjobitëse/sanksioneve, për të qenë në gjendje të zbatojë në mënyrë efektive nenet 4 dhe 9 të ligjit

Kreu I

Subjekti, Fusha e Zbatimit dhe Përkufizime

Neni I

Subjekti dhe fusha e zbatimit

1. Udhëzuesi përcakton rregulla të caktuara për të siguruar që AK ka garancitë e nevojshme të pavarësisë institucionale, burimeve, të zbatimit dhe të vendosjes së sanksioneve për të qenë në gjendje të zbatojë në mënyrë efektive nenin 4 dhe 9 të ligjit, në mënyrë që konkurrenca në treg të mos shtrembërohet dhe që konsumatorët dhe ndërmarrjet të mos vendosen në dis-avantazh nga ligjet dhe kuadri rregullator, të cilat nuk e lejojnë AK të jetë zbatues efektiv.
2. Udhëzuesi parashikon edhe rregulla të caktuara lidhur me bashkëpunimin e përbashkët të AK me autoritetet e tjera homologe lidhur me mbrojtjen e konkurrencës dhe funksionimin e tregut.

Neni 2

Përkufizimet

1. Për qëllimet e këtij udhëzuesi, përkufizimet e mëposhtme zbatohen për:
 - "Autoriteti i Konkurrencës"-AK, nënkupton institucionin sipas përkufizimit të dhënë në nenin 18 të Ligjit 9121/2003;
 - "Ligji i Konkurrencës"-ligji nënkupton Ligji nr. 9121/2003 "Për Mbrojtjen e Konkurrencës", i ndryshuar.
 - "Gjykatë"- nënkupton sistemin gjyqësor shqiptar , në të cilin shqyrtohen vendimet lidhur me çështjet e konkurrencës.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURENCËS

- “Procedurë”- nënkupton procedurat para AK për zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit, derisa të jenë mbyllur procedurat e tilla duke marrë një vendim sipas neneve 10, 12 ose 13 të këtij udhëzuesi;
- “Ndërmarrje”- siç përmendet në nenet 4 dhe 9, nënkupton çdo entitet të angazhuar në një aktivitet ekonomik, pavarësisht nga statusi i tij ligjor dhe mënyra e financimit të tij;
“Marrëveshje e ndaluar/'kartel' -nënkupton një marrëveshje ose praktikë të bashkërenduar midis dy ose më shumë konkurrentëve, që synojnë të koordinojnë sjelljen konkurruese të tyre në treg ose të ndikojnë/influencojnë në parametrat përkatës të konkurrencës, përmes praktikave të tilla si (por pa u kufizuar vetëm në to) fiksimi ose koordinimi i çmimeve të blerjes ose shitjes ose kushteve të tjera të tregtimit, përfshirë edhe të drejtat e pronësisë intelektuale, ndarjen/alokimin e pjesëve të prodhimit ose shitjes, ndarjen e tregjeve dhe klientët, përfshirë manipulimin e ofertave në procedurat e prokurimeve publike, kufizimet e importeve ose eksporteve ose veprimeve anti-konkurruese ndaj konkurrentëve të tjerë;
- “Marrëveshje e fshehtë/kartel i fshehtë”- nënkupton një marrëveshje të ndaluar/kartel, ekzistenca e të cilit fshihet pjesërisht ose tërësisht;
- “Imunitet nga gjobat”- nënkupton një përjashtim nga gjoba që do t'i vendosej një ndërmarrjeje, për pjesëmarrjen e saj në një kartel të fshehtë, në mënyrë që të shpërblehet për bashkëpunimin e ndërmarrjes me AK, në kuadër të Programit të Lehtësimit nga Gjobat;
- “Reduktim nga gjoba”- nënkupton reduktimin/zvogëlimin e shumës së gjobës që do të vendosej/merrte një ndërmarrje për pjesëmarrjen e saj në një kartel të fshehtë, në mënyrë që ta shpërblejë atë për bashkëpunimin e saj me AK në kuadër të Programit të Lehtësimit nga Gjobat’
- “Lehtësim nënkupton imunitet nga gjobat dhe reduktim të gjobave;
- "Programi i lehtësimit nga gjobat"-nënkupton një program në lidhje me zbatimin e nenit 4 të ligjit, në bazë të së cilës një pjesëmarrës në një kartel të fshehtë, pavarësisht nga ndërmarrjet e tjera të përfshira në kartel, bashkëpunon në një hetim të AK, duke ofruar vullnetarisht të dhënat në lidhje me çfarë ka informacion dhe rolin që ka në marrëveshjen e fshehtë/kartel, në këmbim të të cilit ky pjesëmarrës e merr, me vendim ose me një ndërprerje të procedurave, imunitetin ose një reduktim/zvogëlim të gjobave për përfshirjen e tij në kartel;
- “Formulari i lehtësimit nga gjobat”- nënkupton një deklaratë verbale ose me shkrim të dhënë vullnetarisht, ose në emër të ndërmarrjes ose të një personi fizik pranë AK, duke dhënë informacionin që zotëron kjo ndërmarrje ose personi fizik në një kartel dhe duke përshkruar rolin e tij në të, depozitim i cili kryhet posaçërisht pranë AK me qëllim të marrjes së imunitetit ose reduktimit/uljes së gjobave në kuadër të Programit të Lehtësimit

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURENCËS

nga Gjobat, duke mos përfshirë të dhëna/prova që ekzistojnë pavarësisht nga procedurat e nisura, pavarësisht nëse një informacion i tillë është apo jo në dosjen e AK, i ashtuquajtur i informacion para-ekzistues;

- “Depozitimi/Procedura e zgjidhjes”³ nënkupton një depozitim vullnetar nga, ose në emër të një ndërmarrjeje, për AK, duke përshkruar pranimin nga ana e ndërmarrjes, ose heqjen dorë nga mosmarrëveshja, pjesëmarrjen e saj në një shkelje të nenit 4 të ligjit dhe përgjegjësia e ndërmarrjes në atë shkelje, e cila u hartua posaçërisht për të mundësuar AK të zbatojë një procedurë të thjeshtuar ose të përshpejtuar;
- “Aplikues”- nënkupton një ndërmarrje që aplikon për të kërkuar imunitet, ose reduktimin/uljen e gjobave në kuadër të Programit të Lehtësimit nga Gjobat;

Kreu II

Të Drejtat Themelore

Neni 3

Masat mbrojtëse

³ https://ec.europa.eu/competition/cartels/legislation/cartels_settlements/settlements_en.html - Një procedurë zgjidhje përdoret nga Komisioni për të shpejtuar procedurën e marrjes së një vendimi lidhur me një marrëveshje të ndaluar, kur palët pranojnë gjetjet e Komisionit, dhe si rezultat marrin një ulje prej 10% të gjobës. Procedurat e Zgjidhjeve në krahasim me vendimet e angazhimeve: Një zgjidhje është e ndryshme nga një vendim me angazhime, sepse një vendim zgjidhjeje do të thotë që ka një shkelje dhe kërkon pranimin e fajit nga palët, ndërsa një vendim me angazhime nuk krijon të zbulohet një shkelje dhe nuk kërkon pranim nga palët; një vendim zgjidhjeje kërkon thjesht një "pushim dhe heqje" të sjelljes së kaluar, ndërsa vendimi me angazhime kërkon angazhim për sjelljen e ardhshme; një procedurë zgjidhjeje është e disponueshme vetëm për marrëveshjet e ndaluara ndërsa vendimet me angazhime janë të përshtatshme në të gjitha rastet e antitrustit, përveç marrëveshjeve të ndaluara.

A settlement is used by the Commission to speed up the procedure for adoption of a cartel decision when the parties admit to the Commission's objections, and in return receive a 10% reduction in the fine. Settlements compared to commitments decisions: A settlement is different from a commitments decision in that: a settlement decision does establish an infringement and requires an admission of guilt from the parties, whereas a commitment decision does not establish an infringement and does not require any admission by the parties; a settlement decision simply requires a "cease and desist" of past behaviour, whereas commitments decision requires commitment to future behavior; a settlement procedure is only available for cartels whereas commitment decisions are appropriate in all antitrust cases except for cartels. Settlements compared to plea bargains: A settlement is not the same as a plea bargain. The Commission has to show the parties that it has sufficient evidence to bring a final decision, and must send a Statement of Objections.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURENCËS

1. Procedurat në lidhje me shkeljet e neneve 4 dhe 9 të ligjit, përfshirë ushtrimin e kompetencave të përmendura në këtë udhëzues nga AK, e cila do të zbatohet parimet e përgjithshme të parashikuara në Politikën e Konkurrencës, Kodin e Procedurave Administrative dhe kuadrin ligjor në fuqi.
2. AK ofron masat mbrojtëse et duhura për ndërmarrjet, përfshirë të drejtën për tu dëgjuar dhe të drejtën për tu ankuar para një gjykate.
3. AK ofron afate kohore të përshtatshme dhe të arsyetuara për kryerjen e procedurave hetimore. AK para marrjes së vendimit përfundimtar, harton Raportin e Hetimit.

Kreu III

Pavarësia dhe Burimet

Neni 4

Pavarësia institucionale

1. Për të garantuar pavarësinë institucionale të AK gjatë zbatimit të nenit 4 dhe 9 të ligjit, AK kryen detyrat e saj dhe ushtron kompetencat në mënyrë të paanshme dhe në interes të zbatimit efektiv dhe uniform të këtyre dispozitave.
2. Në veçanti, AK duhet të sigurojë se personeli dhe personat që marrin vendime ushtrojnë kompetencat sipas neneve 10 deri 13 dhe nenin 16 të këtij udhëzuesi:
 - a) Të jenë në gjendje të kryejnë detyrat e tyre dhe të ushtrojnë kompetencat e tyre për zbatimin e neneve 4 dhe 9 të pavarur nga ndikimi politik apo ndikim tjetër të jashtëm;
 - b) të mos kërkojnë dhe as të marrin ndonjë udhëzim nga qeveria ose ndonjë entitet tjetër publik ose privat kur kryejnë detyrat e tyre dhe ushtrimin e kompetencave të tyre për zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit, pa cenuar të drejtën e pushtetit qendror apo vendor, që kur është e aplikueshme, të nxjerrin rregulla të përgjithshme lidhur me politika, të cilat nuk kanë lidhje me hetime sektoriale ose procedura specifike lidhur me zbatimin e ligjit të konkurrencës.
 - c) Të mos ndërmarrin veprime që janë të papajtueshme me kryerjen e detyrave të tyre dhe / ose me ushtrimin të kompetencave të tyre për zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit dhe i nënshtrohen procedurave që sigurojnë që, për një periudhë të arsyeshme pas largimit nga detyra, ata nuk duhet të pranojnë të merren me procedurat hetimore antitrust për të cilat mund të krijohen konflikte interesi.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

3. Personat që marrin vendime duke ushtruar kompetencat e parashikuara në nenet 10 deri 13 dhe nenin 16 të këtij udhëzuesi, nuk duhet të pushohen nga puna për arsye që lidhen me kryerjen e detyrave të tyre ose ushtrimin e detyrave të kompetencave të tyre për zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit. Ata lirohen nga detyra vetëm në rastet e papajtueshmërisë të parashikuara në ligjin nr. 9121/2003 ose nëse janë shpallur fajtorë për shkelje të ligjit, me një vendim gjyqësor të formës së prerë. Kushtet dhe kriteret e kërkuara për kryerjen e detyrave të tyre, dhe çfarë përbën shkelje të ligjit, parashikohen në dispozitat ligjore, duke marrë parasysh nevojën për të siguruar një zbatim efektiv.
4. Anëtarët e Komisionit të Konkurrencës zgjidhen, dhe emërohen sipas procedurave të qarta dhe transparente të përcaktuara paraprakisht në dispozitat e ligjit nr.9121/2003.
5. AK ka kompetencën për të vendosur prioritete dhe për të përcaktuar përparësitë e tyre për realizimin e detyrave në kuadër të zbatimit të neneve 4 dhe 9 të ligjit. AK duhet të ketë kompetencë për të refuzuar ato ankesa, me arsyetimin se AK nuk i konsideron ankesa të tilla prioritete. Kjo nuk cenon kompetencën e AK për të refuzuar ankesa edhe bazuar në dispozita të tjera ligjore.

Neni 5

Burimet e AK

1. AK duhet të kenë një numër të mjaftueshëm personeli/stafi të kualifikuar dhe burime të mjaftueshme financiare, teknike dhe teknologjike që janë të nevojshme për kryerjen efektive të detyrave të tyre dhe për ushtrimin efektiv të kompetencave të tyre për zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit.
2. Për qëllimet e pikës 1, AK duhet të jetë në gjendje, të kryejë hetime me qëllim të zbatimit të neneve 4 dhe 9 të ligjit, të marrë dhe të miratojë vendime dhe të bashkëpunojë me autoritetet homologe për të siguruar zbatimin efektiv dhe të njëtrajtshëm të neneve 4 dhe 9. AK gjithashtu duhet të jetë në gjendje të jap rekomandime dhe opinione për institucionet dhe organet publike, lidhur me nisma ligjore, rregullatore dhe administrative të cilat mund të kenë ndikim në konkurrencën në tregun e brendshëm si dhe të promovojë ndërgjegjësimin publik lidhur me zbatueshmërinë e nenit 4 dhe 9 të ligjit.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

3. Pa cenuar rregullat dhe procedurat e buxhetit kombëtar, AK duhet të jetë i pavarur në shpenzimin e buxhetit të alokuar me qëllim kryerjen e detyrave siç përcaktohen në paragrafin 2 më lart.
4. Bazuar në nenin 24 të ligjit nr.9121/2003, AK brenda 3-mujorit të parë të vitit pasardhës paraqet në Kuvend raportin vjetor të Autoritetit. Ky raport vihet në dispozicion të publikut.

Kreu IV

Kompetencat

Neni 6

E drejta për të inspektuar ambientet e biznesit

1. AK kryen inspektime të pa njoftuara në ambientet e ndërmarrjeve dhe shoqatave të ndërmarrjeve për zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit. Inspektorët e autorizuar të AK dhe personat e tjerë shoqërues të autorizuar ose të caktuar për të kryer këto inspektime kanë të drejtën :
 - a) të hyjnë në mjediset, mjetet e transportit dhe në territorin e ndërmarrjeve dhe shoqatave të ndërmarrjeve;
 - b) të shqyrtojnë/ekzaminojnë librat dhe regjistrimet e tjera që lidhen me biznesin, pavarësisht nga forma në të cilin janë ruajtur, dhe kanë të drejtën për të aksesuar çdo informacion që është i aksesueshëm lidhur me subjektin që i nënshtrohet inspektimit;
 - c) të marrin ose të sigurojnë, në çfarëdo forme, kopje ose ekstrakte nga libra ose regjistrime të tilla dhe, kur ata i konsiderojnë ato të përshtatshme, të vazhdojnë bërjen e kërkimeve të tilla për informacione dhe zgjedhjen e kopjeve ose ekstrakteve në ambientet e AK;
 - d) të vulosin çdo ambient biznesi, libra ose regjistrime lidhur me periudhën hetimore dhe në masën e nevojshme për kryerjen e inspektimit;
 - e) të marrin shpjegime nga çdo përfaqësues ose anëtar i stafit të ndërmarrjes ose shoqatës së ndërmarrjeve për sqarime mbi fakte ose dokumente që lidhen me objektin dhe qëllimin e inspektimit dhe ti regjistrojnë këto përgjigje.
2. AK siguron që ndërmarrjet dhe shoqatat e ndërmarrjeve t'i nënshtrohen inspektimeve të përmendura në paragrafin 1 më sipër. AK gjithashtu siguron që, kur një ndërmarrje ose shoqatë ndërmarrjesh kundërshtojnë një inspektim që është urdhëruar nga AK, AK kërkon asistencën e policisë, në mënyrë që t'iu mundësojë atyre të kryejnë inspektimet. Një ndihmë e tillë mund të kërkohet si masë paraprake.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS

Neni 7

E drejta për të inspektuar ambiente të tjera

1. AK kur ka një dyshim të arsyeshëm se librat ose regjistrime të tjera që lidhen me biznesin dhe subjektin e inspektimit, të dhëna të cilat mund të jenë të rëndësishme për të provuar një shkelje të neneve 4 dhe 9 të ligjit, mbahen në ambiente, tokë ose mjete transporti, përveç atyre të përmendura në pikën (a) të Neni 6 (1) të këtij udhëzuesi, përfshirë shtëpitë e drejtorëve, menaxherëve dhe anëtarëve të tjerë të stafit të ndërmarrjeve ose shoqatat e ndërmarrjeve, AK ka kompetenca të kryejë inspektime të panjoftuara në ambiente të tilla, tokë dhe mjete transporti.
2. Këto inspektime nuk do të kryhen pa autorizimin paraprak të gjykatës.
3. Përfaqësuesit e AK dhe personat e tjerë shoqërues të autorizuar ose caktuar nga AK për të kryer një inspektim në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni, kanë kompetencat e përcaktuara në pikat (a), (b) dhe (c) të nenit 6 (1) dhe nenit 6 (2).

Neni 8

Kërkesa për informacion

1. AK mund të kërkojë nga ndërmarrje dhe shoqatat e ndërmarrjeve të japin të gjithë informacionin e nevojshëm për zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit, brenda një afati të caktuar dhe të arsyeshëm.
2. Kërkesa të tilla për informacion do të jenë proporcionale dhe nuk duhet të detyrojnë adresuesit e kërkesave për të pranuar shkelje të neneve 4 dhe 9 të ligjit. Detyrimi për të siguruar të gjithë informacionin e nevojshëm përfshin informacionin i cili është i aksesueshëm nga ndërmarrjet ose shoqatat e ndërmarrjeve.
3. AK gjithashtu mund të kërkojë informacion nga çdo person tjetër fizik ose juridik, informacion i cili mund të jetë i rëndësishëm për zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit, dhe që duhet të depozitohet brenda një afati kohor specifik dhe të arsyeshëm.

Neni 9

Intervistat

AK ka të drejtë që të thërrasë për t'u paraqitur për një intervistë çdo përfaqësues të një ndërmarrjeje ose një shoqate të ndërmarrjeve, çdo përfaqësues të personave të tjerë juridikë, dhe çdo personi fizik, kur një përfaqësues ose person i tillë mund të ketë informacione të rëndësishme për zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURRENCËS

Neni 10

Gjetja dhe përfundimi i shkeljes

AK në rastet e konstatimit të shkeljeve të neneve 4 dhe 9 të ligjit, me vendim mund të kërkojë që ndërmarrjet dhe shoqatat e ndërmarrjeve të interesuara të përfundojnë/ndalojnë menjëherë këtë shkelje. Për këtë qëllim, AK mund të vendosë çdo masë juridike/kushte dhe detyrime të sjelljes ose strukturore, të cilat janë proporcionale në lidhje me shkeljen e kryer dhe të domosdoshme për t'i dhënë fund shkeljes së kryer në mënyrë efektive. Kur vendoset ndërmjet dy kushteve dhe detyrimeve njësoj efektive, AK do të zgjedhë atë kusht dhe detyrim i cili është më pak i rëndë për ndërmarrjen, në përputhje me respektimin e parimit të proporcionalitetit.

Neni 11

Masat e përkohshme

1. AK vepron me iniciativën e tyre për të urdhëruar me vendim marrjen e masave të përkohshme, për ndërmarrjet dhe shoqatat e ndërmarrjeve, të paktën në rastet kur ekziston rreziku/urgjenca për një dëm serioz dhe të pariparueshëm të konkurrencës, në bazë të një konstatimi *prima facie* të shkeljes së neneve 4 dhe 9 të ligjit. Një vendim i tillë do të jetë proporcional dhe do të zbatohet qoftë për një periudhë të caktuar kohore, periudhë e cila mund të rinovohet për sa kohë është e nevojshme dhe e përshtatshme ose deri në marrjen e vendimit përfundimtar.
2. AK siguron ligjshmërinë dhe proporcionalitetin e kësaj mase, të cilat mund të rishikohen në kuadër të se drejtës së ankimimit.

Neni 12

Angazhimet

1. AK gjatë kryerjes së procedurave hetimore me qëllim marrjen e një vendimi përfundimtar në zbatim të nenit 4 dhe 9 të ligjit kur konstatohet një shkelje, mund (pasi të kërkojë formalisht ose në mënyrë informale këndvështrimet e pjesëmarrësve të tregut) të marrë një vendim me angazhime detyruese, të ofruara nga ndërmarrjet ose shoqatat e ndërmarrjeve, kur këto angazhime i përshtaten dhe plotësojnë shqetësimet e ngritura të konkurrencës nga

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

ana e AK. Një vendim i tillë mund të miratohet për një periudhë të caktuar, duke konkluduar se nuk ka më arsye/shkaqe për të vijuar procedurat hetimore nga AK.

2. AK ka të gjitha mjetet për të monitoruar zbatimin/implementimin e angazhimeve të përmendura në paragrafin 1.
3. AK mund të rihapë procedurat hetimore, kur ka pasur ndryshime materiale në ndonjë prej fakteve mbi të cilat ishte bazuar një vendim i përmendur në paragrafin 1 apo kur ndërmarrjet ose shoqatat e ndërmarrjeve veprojnë në kundërshtim me angazhimet e dhëna, ose kur një vendim i referuar në paragrafin 1 është bazuar në informacione jo të plota, të pasakta ose mashtruese të dhëna nga palët.

Kreu V

Gjobat dhe pagesa periodike e gjobave

Neni 13

Gjobat për ndërmarrjet dhe shoqatat e lidhura me to

1. AK me vendim vendos gjoba të cilat duhet të jenë efektive, proporcionale mbi ndërmarrjet dhe shoqatat e ndërmarrjeve ku, me dashje ose nga pakujdesia, ato shkelin nenet 4 dhe 9 të ligjit.
2. Shuma e gjobës, e cila varet nga xhiro totale e realizuar në vitin e kaluar kalendarik, do të caktohet në mënyrë proporcionale për ndërmarrjet dhe shoqatat e ndërmarrjeve kur me dashje ose nga pakujdesia:
 - a) Nuk respektojnë vendimet për inspektim të përmendur në nenin 6 (2);
 - b) Heqin vulat e vendosura nga përfaqësuesit e AK siç përmenden në pikën (d) të nenit 6 (1);
 - c) Në përgjigje të një pyetjeje të përmendur në pikën (e) të nenit 6 (1), ata japin një përgjigje të pasaktë, mashtruese, dështojnë ose refuzojnë të japin një përgjigje të plotë;
 - d) Japin informacione jo korrekte, jo të plota ose mashtruese në përgjigje të një kërkesë të përmendur në nenin 8 ose nuk japin informacionit brenda afatit kohor të caktuar;
 - e) Nuk paraqiten në një intervistë sipas parashikimeve të nenit 9;
 - f) Nuk respektojnë një vendim të përmendur në nenet 10, 11 dhe 12.
3. AK në rastet e përmendura sipas pikave 1 dhe 2 vendos gjoba efektive, proporcionale dhe duke patur për qëllim ndalimin e shkeljes.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

4. AK zbaton nocionin e përkufizimit të ndërmarrjes, me qëllim të vendosjes së gjobave për ndërmarrjet mëmë dhe pasardhësit juridike dhe ekonomike të ndërmarrjeve.

Neni 14

Llogaritja e gjobave

1. AK në llogaritjen e gjobës merr parasysh si rrethanat rënduese ashtu edhe kohëzgjatjen e shkeljes kur përcakton shuma e gjobës që do të vendoset për një shkelje të neneve 4 dhe 9 të ligjit.
2. Kur vendoset një gjobë për shkelje të neneve 4 dhe 9 të ligjit, mbi shoqatë ndërmarrjesh duke patur parasysh xhiron e anëtarëve të shoqatës, dhe që shoqata nuk ka aftësi paguese, shoqata është e detyruar të kërkojë kontribute nga anëtarët e saj, për të mbuluar mbulimin e shumës së gjobës.
3. Kur kontributet e përmendura në pikën 2 më sipër, nuk janë bërë plotësisht nga shoqata e ndërmarrjeve, brenda afatit të përcaktuar nga AK, ky i fundit mund të kërkojnë pagimin e gjobës drejtpërdrejt nga ndonjë prej ndërmarrjeve, përfaqësuesit e së cilës ishin anëtarë të organeve vendimmarrëse të asaj shoqate. Kur është e nevojshme për të siguruar pagimin e plotë të gjobës, pasi AK ka kërkuar pagimin nga ndërmarrje të tilla, ato gjithashtu mund të kërkojnë pagesa të shumës së papaguar të gjobës nga ndonjë prej anëtarëve të shoqatës që ishin aktivë në tregun në të cilin ka ndodhur shkelja. Sidoqoftë, pagesa e gjobës sipas kësaj pike, nuk do të kërkojë ndërmarrjeve të cilat nuk e kanë zbatuar vendimin për shkeljen e rregullave të konkurrencë të marrë nga shoqata dhe/ose që nuk ishin në dijeni për ekzistencën e shkeljes apo kanë qenë aktivisht të distancuar nga kjo shkelje, para se të fillonte hetimi.

Neni 15

Shuma maksimale e gjobës

1. Shuma maksimale e gjobës që mund të vendoset për ndërmarrjet ose shoqatën e ndërmarrjeve për shkelje të neneve 4 dhe 9 të ligjit, është deri në 10% të xhiros totale të ndërmarrjes ose shoqatës së ndërmarrjeve të vitit financiar paraardhës.
2. Kur një shkelje e kryer nga një shoqatë ndërmarrjesh ka të bëjë me aktivitetet e anëtarëve të saj, shuma e gjobës do të jetë deri në 10% e shumës së xhiros totale të vitit financiar paraardhës të secilit anëtar aktiv, në tregun e prekur nga shkelja e kryer. Sidoqoftë, përgjegjësia financiare e secilës ndërmarrje në lidhje me pagesën e gjobës nuk duhet të kalojë shumën maksimale të përcaktuar në përputhje me pikën 1 më sipër.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS

Neni 16

Gjoha periodike

AK me vendim mund të vendosë gjoha periodike, proporcionale, për ndërmarrjet dhe shoqatat e ndërmarrjeve. Gjoha të tilla periodike përcaktohen në proporcion me xhiron mesatare ditore totale të ndërmarrjeve ose shoqatave të ndërmarrjeve në vitin e mëparshëm financiar dhe llogariten nga data e caktuar me vendim për të detyruar këto ndërmarrje ose shoqata të ndërmarrjeve që të paktën:

- a) të sigurojnë informacion të plotë dhe të saktë në përgjigje të një kërkesë të përmendur në nenin 8;
- b) të paraqiten në një intervistë sipas parashikimeve të nenit 9.
- c) t'i nënshtrohet një inspektimi siç përmendet në nenin 6 (2);
- d) të zbatojnë një vendim të përmendur në nenet 10, 11 dhe 12

KAPITULLI VI

Programi i lehtësimit nga gjobat

Neni 17

Imuniteti prej gjobave

1. AK ka miratuar Programin e Lehtësimit nga Gjobat, që i lejon AK të japë imunitet prej gjobave, ndërmarrjeve, për zbulimin e pjesëmarrjes së tyre në marrëveshjet e ndaluara/kartelet e fshehta.
2. AK i jep imunitet prej gjobave aplikantëve në rastet kur:
 - a. përmbushen kushtet e përcaktuara në nenin 19;
 - b. zbulon pjesëmarrjen e tij në një marrëveshje të ndaluar/kartel të fshehtë;
 - c. është i pari që paraqet prova të cilat:
 - në kohën kur AK merr një aplikim, i mundëson AK të kryejë një inspektim në lidhje me marrëveshjen e fshehtë, me kusht që AK të mos kishte akoma në posedim prova të mjaftueshme për të kryer një inspektim të tillë ose nuk kishte kryer një inspektim të tillë deri në atë moment; ose
 - në pikëpamjen e AK, është e mjaftueshme që ajo të gjejë një shkelje, në kuadër të Programit të lehtësimit nga gjobat, me kusht që autoriteti të mos kishte ende në dispozicion të tij prova të mjaftueshme për të zbuluar një shkelje të tillë dhe që asnjë ndërmarrje tjetër nuk është

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

kualifikuar më parë për imunitet prej gjobave sipas pikës (i) në lidhje me këtë marrëveshje të fshehtë.

3. Çdo ndërmarrje ka të drejtë për të përfituar nga imuniteti nga gjobat, me përjashtim të ndërmarrjeve që kanë ndërmarrë nisma për të detyruar ndërmarrjet e tjera të bashkohen me një marrëveshje të fshehtë ose për të vazhduar të jenë në të.
4. AK informon aplikantin nëse i është dhënë apo jo imunitet nga gjobat. Aplikanti mund të kërkojë që ai të informohet nga AK për rezultatin e aplikimit të tij, me shkrim. Në rastet kur AK refuzon një kërkesë për imunitet nga gjobat, aplikanti i interesuar mund të kërkojë që AK të marrë në konsideratë aplikimin e tij si një kërkesë për reduktim nga gjobat.

Neni 18

Reduktimi i gjobave

1. AK ka miratuar Programin e Lehtësimit nga Gjobat, që lejon Autoritetin të reduktojë gjobat për ndërmarrjet që nuk kualifikohen për imunitet nga gjobat.
2. AK garanton një reduktim të gjobave vetëm nëse aplikanti:
 - a. përmbush kushtet e përcaktuara në nenin 19;
 - b. zbulon pjesëmarrjen e tij në një marrëveshje të ndaluar;
 - c. paraqet prova të marrëveshjes së ndaluar të pretenduar, prova të cilat paraqesin vlerë të konsiderueshme të shtuar për qëllimin e zbulimit të një shkeljeje, në kuadër të Programit të Lehtësimit nga Gjobat, në krahasim me provat që tashmë zotëron AK në kohën e aplikimit.
3. Nëse aplikanti paraqet prova bindëse të cilat AK i përdor për të provuar fakte shtesë që çojnë në një rritje të gjobave në krahasim me gjobat që përndryshe do të ishin vendosur për pjesëmarrësit në marrëveshjen e ndaluar, AK nuk do t'i marrë parasysh këto fakte shtesë kur të caktojë gjobën që do t'i vendoset aplikuesit, i cili siguroi këtë provë.

Neni 19

Kushtet e përgjithshme për lehtësimin

Për t'u kualifikuar për lehtësim si pjesëmarrjes në marrëveshje të ndaluar, aplikanti duhet të plotësojë kushtet e mëposhtme:

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

- I.** Të përfundojë përfshirjen e tij në marrëveshjen e ndaluar të paktën direct pas aplikimit për lehtësim, përveçse më rastin kur sipas mendimit të AK, do të ishte e nevojshme për të vijueshmërinë e hetimeve;
- II.** Bashkëpunon vërtet, plotësisht, në mënyrë të vazhdueshme dhe në mënyrë të shpejtë me AK nga koha e aplikimit të tij deri sa autoriteti të ketë mbyllur procedurat e tij të hetimit kundër të gjitha palëve nën hetim duke miratuar një vendim dhe një bashkëpunim i tillë përfshin:
- a)** t'i sigurojë AK menjëherë të gjitha informacionet dhe provat përkatëse në lidhje me marrëveshjen e ndaluar të pretenduar që është në posedim të aplikantit ose është i aksesueshëm për të, veçanërisht:
- emrin dhe adresën e aplikantit,
 - emrat e të gjitha ndërmarrjeve të tjera që marrin pjesë ose kanë marrë pjesë në marrëveshjen e ndaluar të pretenduar;
 - një përshkrim të hollësishëm të marrëveshjes së ndaluar të pretenduar, përfshirë produktet e prekura, territoret e prekura, kohëzgjatjen dhe natyrën e sjelljes së pretenduar të marrëveshjes së ndaluar;
 - informacion mbi çdo aplikim në të kaluarën ose aplikim të mundshëm në kuadër të Programit të Lehtësimit nga Gjobat në të ardhmen, i bërë edhe në autoritete homologe, në lidhje me marrëveshjen e ndaluar të pretenduar.
- b)** të qëndrojë në dispozicion të AK për t'iu përgjigjur çdo kërkesë që mund të kontribuojë në vërtetimin e fakteve;
- c)** të vendosë në dispozicion të AK për intervista drejtorët, menaxherët dhe anëtarë të tjerë të stafit dhe duke bërë përpjekje për të vendosur në dispozicion të AK për intervista ish drejtorët, ish menaxherët dhe ish anëtarët e tjerë të stafit ;
- d)** të mos shkatërrojë, falsifikojë, fsheh informacionin ose provat përkatëse;
- e)** të mos zbulojë fakte dhe përmbajtjen e aplikimit për lehtësim përpara se AK të ketë përgatitur raportin e Hetimit në kuadër të procedurave hetimore, përveç rastit kur kanë rënë dakord për të vepruar ndryshe;
- III.** Gjatë depozitimit të aplikimit në kuadër të Programit të Lehtësimit nga Gjobat para AK nuk duhet të ketë:
- Shkatërruar prova, prova të falsifikuara ose të fshehura në kuadër të marrëveshjes së ndaluar;
 - Zbuluar fakte, ose pjese të përmbajtjes së aplikimit të tij.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS

Neni 20

Forma e deklaratës së lehtësimit

1. Aplikantët paraqesin deklaratë në kuadër të lehtësimit nga gjobat, aplikim i plotë ose i përmblendhur, me shkrim, dhe AK duhet të ketë një sistem, i cili u mundëson atyre të pranojnë deklaratë të tilla ose në formë verbale ose me mjete të tjera që nuk i lejojnë aplikantët të marrin posedimin, kujdestarinë ose kontrollin e deklaratave të tilla të paraqitura.
2. Nëse kërkohet nga aplikuesi, AK me shkrim shprehet lidhur me pranimin e kërkesës së plotë ose të përmblendhur, duke vendosur datën dhe kohën e marrjes së aplikimit.
3. Aplikimi bëhet në gjuhën shqipe.

Neni 21

Aplikimi për imunitet ndaj gjobave

1. Ndërmarrjet që aplikojnë për imunitet prej gjobave, fillimisht u jepet një vend në radhë për lehtësim, ku ata e kërkojnë këtë, për një periudhë specifike, rast pas rasti, në mënyrë që aplikanti të mbledhë informacionin dhe provat e nevojshme, për të përmbushur kriteret/ pragun përkatës për të përfituar nga imuniteti nga gjobat.
2. AK ka diskrecionin për ta pranuar apo jo kërkesën në përputhje me pikën 1 më sipër.

Një ndërmarrje që depoziton një kërkesë të tillë do të sigurojë informacione për AK të tilla si:

- a. emrin dhe adresën e aplikantit;
 - b. shqetësimin që çoi në këtë kërkesë;
 - c. emrat e të gjitha ndërmarrjeve të tjera që marrin pjesë ose kanë marrë pjesë në marrëveshjen e ndaluar të pretenduar;
 - d. produktet dhe territoret e prekura;
 - e. kohëzgjatjen dhe natyrën e marrëveshjes së ndaluar të pretenduar;
 - f. informacione mbi çfarëdo aplikimesh të së kaluarës ose të mundshëm në të ardhmen në kuadër të programit të lehtësimit, në lidhje me shkeljen e pretenduar
3. Çdo informacion dhe provë e dhënë nga aplikuesi brenda periudhës së specifikuar në përputhje me pikën 1, konsiderohet se është paraqitur në kohën e kërkesës fillestare.
 4. Aplikanti do të jetë në gjendje të paraqesë një kërkesë në përputhje me pikën 1 në gjuhën shqipe.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

5. AK i jep mundësinë ndërmarrjeve të cilat dëshirojnë të bëjnë një kërkesë për reduktimin nga gjobat, për të kërkuar fillimisht një vend në radhë në kuadër të programit të lehtësimit.

Neni 22

Bashkëveprimi midis aplikimeve për imunitet ndaj gjobave si edhe sanksionet ndaj personave fizikë

1. Drejtorët aktualë dhe të mëparshëm, menaxherët dhe anëtarët e tjerë të personelit të aplikantëve për imunitet ndaj gjobave, duhet të mbrohen plotësisht nga sanksionet e vendosura në kuadër të procedurave administrative në fushën e konkurrencës, përsa i përket përfshirjes dhe lidhjes së tyre në marrëveshjen e ndaluar, në kuadër të kërkesës dhe aplikimit për imunitet ndaj gjobave, nëse:
 - kërkesa për imunitet nga gjobat e ndërmarrjes tek AK , përmbush kërkesat e përcaktuara në pikat (b) dhe (c) të nenit 17 (2);
 - drejtorë aktualë dhe të mëparshëm, menaxherët dhe anëtarët e tjerë të stafit bashkëpunojnë në mënyrë aktive me AK ; dhe
 - aplikimi i ndërmarrjes për imunitet ndaj gjobave daton në kohën kur ata drejtorë aktualë ose të mëparshëm, menaxherë dhe anëtarët e tjerë të personelit, vihen në dijeni nga AK për procedurat që çojnë në imponimin e sanksioneve të referuara në këtë paragraf.
2. Drejtorët aktualë dhe të mëparshëm, menaxherët dhe anëtarët e tjerë të personelit të aplikantëve për imunitet ndaj gjobave mbrohen ndaj sanksioneve të vendosura , në lidhje me përfshirjen e tyre në marrëveshjen e ndaluar në kuadër të aplikimit për imunitet ndaj gjobave, për shkelje të dispozitave të nenit 4 të ligjit, nëse ato plotësojnë kushtet e përcaktuara në paragrafin 1 dhe bashkëpunojnë në mënyrë aktive.

KAPITULLI VII

ASISTENCA E PËRBASHKËT

Neni 23

Bashkëpunimi midis autoriteteve të konkurrencës

1. AK mund të ndërmarrë një inspektim ose intervistë në emër të dhe për llogari të një autoriteti homolog të konkurrencës, dhe në këtë raste zyrtarët dhe personat e tjerë shoqëruar të autorizuar ose të caktuar nga autoriteti homolog i konkurrencës do të lejohen

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

të marrin pjesë dhe të ndihmojnë në mënyrë aktive AK, nën mbikëqyrjen e zyrtarëve të AK.

2. AK ka kompetencat e përmendura në nenet 6 deri 9 të këtij udhëzuesi. AK dhe autoriteti homolog i konkurrencës shkëmbejnë dhe përdorin informacione për qëllim të këtij hetimi.

Neni 24

Kërkesë për njoftimin e gjetjeve paraprake dhe dokumenteve të tjera

AK, me kërkesë të autoritetit homolog të konkurrencës, i njofton adresuesit për llogari të autoritetit homolog të konkurrencës sa më poshtë:

- çdo gjetje paraprake për shkeljen e pretenduar të neneve 4 dhe 9 të ligjit dhe çdo vendim që zbaton këto nene;
- çdo akt tjetër procedural të miratuar në kontekstin e procedurave hetimore, i cili duhet të njoftohet në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi;
- çdo dokument tjetër të rëndësishëm që lidhet me zbatimin e neneve 4 dhe 9 të ligjit, përfshirë dokumentet që kanë të bëjnë me zbatimin e vendimeve që vendosin gjobë ose pagesa periodike të gjobave.

Neni 25

Kërkesa për zbatimin e vendimeve që vendosin gjoba apo pagesa periodike

1. Me kërkesë të autoritetit homolog, AK do të ekzekutojë vendime për vendosjen e gjobave ose pagesa periodike të gjobave të vendosura nga autoriteti homolog. Kjo do të zbatohet vetëm atëherë kur pasi të ketë bërë përpjekje të arsyeshme në territorin e vet, autoriteti homolog ka konstatuar se ndërmarrja ose shoqata e ndërmarrjeve kundër të cilave është bërë e zbatueshme pagesa e gjobës ose pagese periodike nuk ka pasuri të mjaftueshme në territorin e autoritetit homolog, për të mundësuar rimëkëmbjen nga një dënim i tillë me gjobë ose pagesë periodike.
2. Autoriteti homolog mund të kërkojë vetëm zbatimin e një vendimi përfundimtar.
3. Afatet e parashkrimit për ekzekutimin e gjobave ose pagesave periodike të gjobave rregullohen nga legjislacioni i autoritetit homolog.

Neni 26

Parimet e përgjithshme të bashkëpunimit

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURENCËS

1. Në lidhje me kërkesat e përmendura në nenet 24 dhe 25 ato do të ekzekutohen nga AK në respektim të kuadrit ligjor të autoritetit homolog.
2. Kërkesat e përmendura në nenet 24 dhe 25 do të ekzekutohen pa vonesa të panevojshme me anë të një instrumenti të njëtrajtshëm/uniform, i cili duhet të tregojë:
 - emrin, adresën e njohur të adresuesit dhe çdo informacion tjetër të rëndësishëm për identifikimin e adresuesit;
 - një përmbledhje të fakteve dhe rrethanave përkatëse;
 - një përmbledhje të kopjes së aktit bashkëlidhur që do të njoftohet ose zbatohet;
 - emrin, adresën dhe detajet e tjera të kontaktit të AK;
 - periudha brenda së cilës duhet të bëhet njoftimi ose zbatimi, siç janë afatet ligjore ose periudhat e parashkrimit.
3. Për kërkesat e përmendura në nenin 25, përveç kërkesave të përcaktuara në pikën 2 të këtij neni, instrumenti i njëtrajtshëm siguron si më poshtë:
 - informacion në lidhje me vendimin që lejon zbatimin në autoritetin homolog;
 - datën kur vendimi u bë i formës së prerë;
 - shumën e gjobës ose pagesës periodike të gjobës;
 - informacione që tregojnë përpjekjet e bëra nga autoriteti homolog për të zbatuar vendimin në territorin e vet.
4. AK nuk është i detyruar të ekzekutojë një kërkesë të përmendur në nenin 24 ose 25 nëse:
 - kërkesa nuk përputhet me kërkesat e këtij neni;
 - AK paraqet arsyet që tregojnë se si ekzekutimi i kërkesës do të ishte në kundërshtim me politikën publike të vendit. Nëse AK ka ndërmend të refuzojë një kërkesë për ndihmë të përmendur në nenin 24 ose 25 ose kërkon informacion shtesë, ai duhet të kontaktojë autoritetin kërkues.
5. AK mund të kërkojë nga autoriteti aplikant të bartë të gjitha kostot e arsyeshme shtesë, përfshirë përkthimin, punën dhe kostot administrative, në lidhje me veprimet e ndërmarra siç përmenden në nenin 23 ose 24.
6. AK mund të rikuperojë shpenzimet e plota të bëra në lidhje me veprimet e ndërmarra siç përmenden në nenin 25 nga gjobat ose pagesa periodike të gjobave që ka mbledhur në emër të autoritetit aplikant, përfshirë kostot e përkthimit, punës dhe administratës. Nëse AK

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS

është i pasuksesshëm në mbledhjen e gjobave ose pagesave periodike të gjobave, ai mund të kërkojë nga autoriteti aplikant, të bartë shpenzimet e bëra.

KAPITULLI VIII

PERIUDHAT E KUFIZIMIT

Neni 27

Rregullat në periudhat e kufizimit për vendosjen e gjobave dhe pagesave periodike të gjobave

1. Periudhat e kufizimit për vendosjen e gjobave ose pagesave periodike të gjobave, do të pezullohen ose ndërpriten përgjatë kohëzgjatjes së procedurave, në lidhje me një shkelje që ka për bazë të njëjtën marrëveshje, vendim të një shoqate, praktikë të bashkërenduar ose sjellje tjetër të ndaluar nga nenet 4 dhe 9 të ligjit. Pezullimi i periudhës së kufizimit do të fillojë (ose ndërprerja e periudhës së kufizimit do të bëhet) nga data e njoftimit të masës së parë zyrtare hetimore në të paktën një ndërmarrje që i nënshtrohet procedurës hetimore. Kjo do të zbatohet për të gjitha ndërmarrjet ose shoqatat e ndërmarrjeve që kanë marrë pjesë në shkelje.
2. Pezullimi ose ndërprerja përfundon në ditën kur AK do të mbyllë procedurat e tij hetimore duke marrë një vendim të përmendur në nenin 10, 12 ose 13 të këtij udhëzuesi ose ka konkluduar se nuk ka arsye për veprim të mëtejshëm nga ana e institucionit.
3. Periudha e parashkrimit/kufizimit për vendosjen e gjobave ose pagesave periodike të gjobave do të pezullohet ose ndërpritet, për aq kohë sa vendimi i AK është objekt i procedurave gjyqësore.

KAPITULLI IX

MASA TË PËRGJITHSHME

Neni 28

E drejta aksesit si edhe kufizimet në përdorimin e informacionit

1. Kur AK i kërkon një personi fizik të sigurojë informacione mbi bazën e masave të përmendura në pikën (e) të nenit 6 (1), nenin 8 ose nenin 9, ai informacion nuk do të

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

përdoret si provë për të vendosur sanksione ndaj këtij personi fizik ose ndaj saj ose të afërmeve të saj/tij.

2. AK, zyrtarët e institucionit, personeli dhe personat e tjerë që punojnë nën mbikëqyrjen e autoritetit, nuk duhet të zbulojnë informacionin për të cilin kanë marrë dijeni në bazë të kompetencave të përmendura në këtë udhëzues dhe që janë të llojit që mbulohet nga sekretit profesional, përveç rasteve kur zbulimi i tillë lejohet nga kuadri ligjor në fuqi.
3. E drejta e aksesit për programin e lehtësimit nga gjobat ose në procedurat e zgjidhjes, i jepet vetëm subjektit që i nënshtrohet procedurës përkatëse dhe vetëm për qëllime të ushtrimit të të drejtave të tyre të mbrojtjes.
4. Pala që ka përfutur akses në dosjen e procedurave hetimore të AK, mund të përdorë informacione të marra nga Programi i Lehtësimit nga Gjobat dhe Procedurat e Zgjidhjes, kur është e nevojshme, për të ushtruar të drejtat e saj të mbrojtjes në procedurat para gjykatës, në raste që lidhen drejtpërdrejt me çështjen për të cilën është dhënë aksesit, dhe vetëm kur këto procedura kanë të bëjnë:
 - a) alokimin/shpërdarjen midis pjesëmarrësve të marrëveshjes së ndaluar/kartelit të një gjobe të vendosur bashkërisht ndaj tyre nga AK;
 - b) rishikimi i një vendimi me të cilin AK konstatoi një shkelje të neneve 4 dhe 9 të ligjit.
5. Kategoritë e mëposhtme të informacionit të marra nga një palë gjatë procedurave hetimore përpara AK, nuk do të përdoren nga ajo palë në proceset gjyqësore, para se AK të mbyllë procedurat e tij hetimore në lidhje me të gjithë palët nën hetim, duke miratuar një vendim sipas neneve 10 ose 12 ose që ndryshe ka përfunduar procedurat e tij:
 - a) informacione që janë përgatitur nga persona të tjerë fizikë ose juridikë posaçërisht për procedurat hetimore të AK;
 - b) informacione që AK ka hartuar dhe ju ka dërguar palëve gjatë procedurës së tij hetimore;
 - c) procedurat e zgjidhjes që janë tërhequr.
6. Programet e Lehtësimit nga Gjobat do të shkëmbehen midis autoriteteve homologe të konkurrencës:
 - a) me pëlqimin e aplikantit;

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS

Neni 29

Pranimi i provave

Llojet e provave të pranueshme si provë nga AK përfshijnë dokumente, deklarata me gojë, mesazhe elektronike, regjistrime dhe të gjitha objektet e tjera që përmbajnë informacion, pavarësisht nga forma që ai merr dhe mënyra në të cilin ruhen informacionet.

Neni 30

Hyrja në fuqi

1. Ky udhëzues parashikon rregulla të cilat duhet të zbatohen në kuadrin ligjor ekzistues në fuqi në fushën e konkurrencës .
2. Ky udhëzues hyn në fuqi në 31 Dhjetor 2020.
3. Kapitulli VII “ Asistenca e Përbashkët” dhe Kapitulli VIII “Periudhat e Kufizimit” , do të hyjnë në fuqi dhe do të zbatohen kur Shqipëria të jetë anëtare me të drejta të plota në Bashkimin Evropian.